

TUẦN 4

TIẾT 7 & TIẾT 8 – CHỦ ĐỀ: PHONG TRÀO CÔNG NHÂN CUỐI THẾ KỈ XVIII ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX (Tích hợp Bài 4, Bài 7 và mục I.2 Bài 17)

1. Nguyên nhân

- Cùng với sự phát triển của công nghiệp, giai cấp công nhân sớm ra đời. Ngay từ buổi đầu, họ đã bị giai cấp tư sản bóc lột nặng nề.
- Họ thường phải làm việc từ 14 đến 16 giờ mỗi ngày trong điều kiện thiếu an toàn, đồng lương lại rẻ mạt. Cả phụ nữ và trẻ em cũng bị bóc lột. Vì vậy, công nhân đã nổi dậy đấu tranh.

2. Các cuộc đấu tranh tiêu biểu

a. Phong trào đập phá máy móc

- Hình thức đấu tranh đầu tiên của công nhân là đập phá máy móc và đốt công xưởng. Cuộc đấu tranh nổ ra ở Anh, sau đó là Pháp, Đức, Bỉ,...
- Đến đầu thế kỉ XIX, công nhân đã chuyển sang đấu tranh với hình thức bãi công, đòi tăng lương và giảm giờ làm, thành lập các công đoàn để bảo vệ mình.

b. Khởi nghĩa ở Pháp, Đức

*** Giai đoạn 1830 – 1840:**

- Cuộc đấu tranh của công nhân thành phố Li-ông (Pháp): Năm 1831, công nhân dệt ở Li-ông (Pháp) khởi nghĩa đòi tăng lương, giảm giờ làm. Họ nêu cao khẩu hiệu “Sống trong lao động, chết trong chiến đấu”. Cuộc khởi nghĩa cuối cùng bị giới chủ đàn áp.
- Năm 1844, công nhân dệt vùng Sơ-lê-din (Đức) khởi nghĩa, chống lại sự hà khắc của giới chủ.
- Các cuộc đấu tranh của công nhân ở Pháp, Đức nêu trên tuy cuối cùng đều bị thất bại, nhưng nó đánh dấu sự trưởng thành của phong trào công nhân quốc tế, tạo điều kiện cho sự ra đời của lí luận cách mạng sau này.

*** Giai đoạn 1848 – 1870:**

- Ở Pháp, ngày 23 - 6 - 1848, công nhân và nhân dân lao động Pa-ri lại khởi nghĩa vũ trang kéo dài trong bốn ngày.

- Ở Đức, công nhân và thợ thủ công nổi dậy đấu tranh làm giới chủ khiếp sợ.

*** Giai đoạn 1918 – 1923:**

- Ngày 9 - 11 - 1918, tổng đình công nổ ra ở Béc-lin, sau chuyển thành khởi nghĩa vũ trang của công nhân và nhân dân thủ đô. Chế độ quân chủ bị lật đổ, nhưng giai cấp tư sản đã giành mọi thành quả của cách mạng, thiết lập chế độ cộng hoà tư sản ở Đức.

- Từ cao trào cách mạng, nhiều đảng Cộng sản đã được thành lập như ở Hung-ga-ri, Đức, Pháp..., đòi hỏi phải có một tổ chức quốc tế để chỉ đạo phong trào cách mạng thế giới.

c. Cách mạng Nga 1905 – 1907

Thời gian	Sự kiện
9 - 1 - 1905	14 vạn công nhân Pê-téc-bua và gia đình tay không vũ khí kéo đến trước Cung điện Mùa Đông đưa bản yêu sách đến Nga hoàng. Nga hoàng ra lệnh cho quân đội nổ súng vào đoàn người làm hơn 1000 người chết và bị thương, trở thành "Ngày chủ nhật đẫm máu". Lập tức, công nhân nổi dậy cầm vũ khí khởi nghĩa.
5 - 1905	Nông dân nhiều vùng nổi dậy phá dinh cơ của địa chủ phong kiến, lấy của người giàu chia cho người nghèo.
6 - 1905	Binh lính trên chiến hạm Pô-tem-kin cũng khởi nghĩa.
12 - 1905	Đỉnh cao là cuộc khởi nghĩa vũ trang ở Mát-xcơ-va của các chiến sĩ cách mạng kéo dài gần hai tuần lễ, khiến Chính phủ Nga hoàng lo sợ.
1907	Sau cuộc khởi nghĩa vũ trang ở Mát-xcơ-va, phong trào cách mạng vẫn tiếp tục diễn ra ở nhiều nơi, đến năm 1907 mới tạm dừng.

BÀI TẬP

Câu 1. Vì sao trong cuộc đấu tranh chống tư sản, công nhân lại đập phá máy móc?